

Добридень Алла Володимирівна
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри виховних технологій
та педагогічної творчості
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини*

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ВИХОВНІЙ РОБОТІ КЛАСНОГО НАСТАВНИКА

Виховна діяльність класного наставника складна й багатогранна. Він проводить різноманітну виховну роботу з колективом учнів, з учителями свого класу, з батьками та громадськістю.

Виховна робота вчителя визначається загальними завданнями виховання та конкретними умовами життя класу. Класний наставник дбає про гармонійний всебічний розвиток учнів, про виховання у них переконань, працьовитості, колективізму, про підвищення успішності та зміцнення дисципліни, про підготовку до праці.

Діяльність класного наставника досягає своєї мети і дає найкращі результати за умови, якщо вона проводиться за певною системою. ***Система роботи класного наставника*** – це сукупність взаємозв'язаних виховних заходів, що впливають з мети та завдань виховання. Вона передбачає продуманий добір посильного для учнів виховного матеріалу та вміле використання найефективніших засобів і методів впливу. Розглянемо основні складові діяльності класного наставника, які у сукупності і становлять систему його виховної роботи.

Організація і виховання учнівського колективу. Це один з основних, провідних розділів роботи класного наставника. Згуртовуючи учнів у дружній і цілеспрямований колектив, педагог створює передумови для успішного розв'язання навчально-виховних завдань. Він впливає на окремих учнів і на клас у цілому не тільки силою свого авторитету, а й шляхом формування громадської думки.

Підвищення якості знань та зміцнення дисципліни. Високий рівень знань і свідомо дисципліна – найважливіші показники правильної організації навчально-виховної роботи. Класний наставник дбає про підвищення якості знань школярів, намагається запобігти відставанню учнів у своєму класі, розвиток пізнавальних інтересів та здібностей у школярів, їх професійну орієнтацію та формування життєвих планів з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей кожного учня.

Помітне місце у діяльності класного наставника посідає виховання у душі свідомої дисципліни та привчання до виконання правил співіснування. Усього цього досягають поступово, у результаті повсякденної виховної роботи. Класні наставники вимагають свідомого виконання норм і правил поведінки, сформульованих у правилах для учнів, привчають школярів до додержання режиму, правил культурної поведінки.

Організація і проведення позакласної виховної роботи. Виховання на уроках у процесі навчання доповнюється позанавчальною виховною діяльністю. Важливе місце у ній посідає громадянське виховання – формування стійкої життєвої позиції учнів, підготовка їх до активної участі у громадському житті та трудовій діяльності у різних сферах народного господарства й культури. В організації позанавчальної роботи, як правило, органічно поєднуються два основні її напрями – ідейно-виховна робота і організація практичних справ школярів.

Координація виховної діяльності учителів. Класний наставник покликаний координувати й спрямовувати виховну роботу вчителів свого класу. В обов'язки кожного вчителя входить не тільки озброєння учнів знаннями, а й розвиток пізнавальних інтересів та здібностей. Завдання класного наставника – забезпечити тісне співробітництво з учителями свого класу, домогтися єдності вимог і педагогічних впливів.

Отже, діяльність класного наставника включає всю систему його впливів на учнівський колектив у цілому та на окремих учнів. Ефективність цих впливів набагато підвищується, якщо вони мають не стихійний, а продуманий і цілеспрямований характер.

Передовий досвід навчає, що успіх виховної роботи полягає не в окремих вдалих методах та прийомах, а в продуманому комплексі форм, методів та прийомів організації виховної роботи, спрямованої на підготовку свідомих і творчо активних громадян України.

Список використаних джерел:

1. Книга класного керівника : Довідково-методичне видання / Упоряд. С. В. Кириленко, Н. І. Косаєва. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – 560 с.
2. Сорока Г. І. Сучасні виховні системи та технології [Текст] : навчально-методичний посібник для керівників шкіл, вчителів, класних керівників, вихователів / Г. І. Сорока. – Харків, 2002. – 128 с.
3. Черкашенко В. О. Формування виховної системи школи // Черкашенко В. О., Сорока Г. І. Методичне забезпечення виховної роботи. – Х. : ВГ «Основа», 2007 (Б-ка ж. «Управління школою», вип. 8(19)). – С. 3–15.